

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Дослідження Місць Тимчасового Проживання

Стислий виклад аналізу даних Колективного центру MOM | Грудень 2023 | Дніпропетровська область

Класифікація доступу: Відкритий доступ

ОЦІНЕНО КОЛЕКТИВНІ ЦЕНТРИ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

ОГЛЯД

В рамках досягнення мети пошуку середньо та довгострокових рішень для ВПО в колективних центрах (МТП), у цьому звіті представлені результати попереднього опитування ВПО, яке було зосереджене на тому, щоб зрозуміти ситуацію з ВПО, які проживають у п'яти колективних центрах Хмельницької області. Тематичні блоки які досліджувалися, як на індивідуальному рівні, так і на рівні домогосподарств, наступні: демографія, вразливість, причини переміщення, отримання гуманітарної чи державної допомоги, майбутні наміри протягом наступних 12 місяців, необхідні умови для покидання колективного центру (МТП), житло, матеріальне забезпечення /ситуація з працевлаштуванням, соціальна згуртованість та доступ до інформації. Дані були зібрані польовими групами методом інтерв'ювання домогосподарств, що мало на меті опитати всіх ВПО, які проживають в обраних колективних центрах, для всебічного розуміння ситуації з ВПО в цих МТП. Цей звіт містить загальний огляд висновків, однак також присутній більш детальний огляд, в тому числі на рівні МТП.

Географічне охоплення

5

Опитних МТП

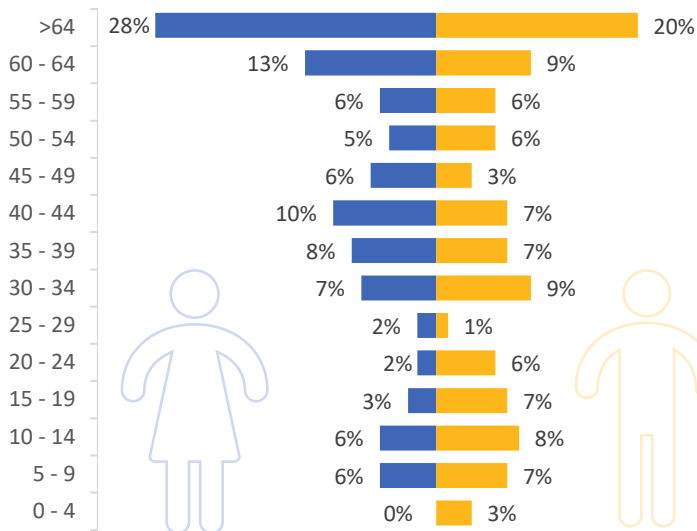

у Хмельницькій області

Огляд індивідуальної демографії

Демографічна піраміда (% осіб)

Загалом у п'яти колективних центрах налічувалося 195 осіб: 109 жінок і 86 чоловіків. Як представлено пірамідою населення вище, люди похилого віку складають відносно високу частку від загальної чисельності. Загалом, 48% ВПО є людьми працездатного віку (від 15 до 64 років), 35% – люди похилого віку (старше 64 років) і 17% – це діти (віком до 15 років). Середній вік ВПО в п'яти колективних центрах (МТП) становить 45 років.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ

108 Домогосподарств ВПО опитано у 5 МТП Дніпропетровської обл.

70% ВПО мають намір залишатися в їхніх МТП найближчі 12 місяців

12% ВПО мають намір повернутися до місця їх постійного проживання, за умови надання допомоги

75% ВПО повідомляють, що їхній будинок/квартира (місце попереднього проживання) пошкоджено

33% ВПО покинули 6 МТП, якщо будуть задоволені певні умови

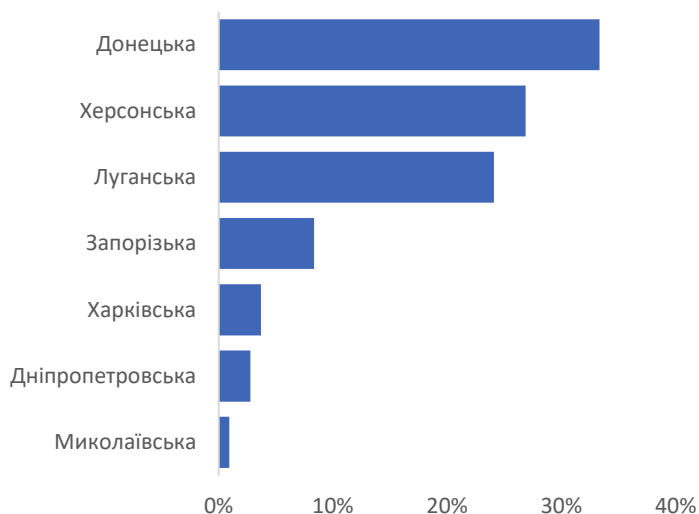

25% ВПО покинули 6 МТП, якби отримали багаточислову фінансову допомогу

Огляд демографії домогосподарств

Область походження (% домогосподарств)

У п'яти колективних центрах налічувалося загалом 108 опитаних домогосподарств (ДГ), їх середній розмір становив дві особи. Найвища частка домогосподарств переїхали з Донецької області (33%), Херсонської області (27%) та Луганської області (24%). Переважна більшість ДГ (90%) мусили переїхати з місця свого постійного проживання, тоді як решта 10% ДГ були переміщені з іншого місця. В середньому, ДГ проживають на своєму нинішньому місці 16 місяців.

Причини переміщення (фактори що вплинули)

Причини, які призвели до переміщення (% домогосподарств)

Переважає більшість домогосподарств (90%) в Дніпропетровській області мусили виїхати через конфлікт. Це стало причиною для переміщення всіх ДГ у 1-му з 5 опитаних МТП. Однак менша кількість ДГ в чотирьох інших колективних центрах була переміщена з інших причин, переважно через навчання. Результати дослідження по Дніпропетровській області дещо відрізняються від тих, що були отримані раніше, наприклад, в Івано-Франківській та Чернівецькій областях, цей показник був нижчим - 92% були переміщені виключно через причини пов'язані з війною, в Полтавській області цей показник склав 94%.

Отримана гуманітарна допомога

Загалом, 94% ВПО повідомили, що отримували гуманітарну допомогу хоча б один раз протягом останнього року. Значні 55% повідомили, що отримували допомогу протягом останнього місяця, 25% – від одного до трьох місяців тому, 3% - від трьох до шести місяців і 9% - від шести місяців до року тому. Серед тих, хто отримав гуманітарну допомогу, три типи допомоги були найпоширенішими:

75%

Продукти харчування

50%

Вода & Гігієнічні товари

20%

Непродовольчі товари

Майбутні наміри на наступні 12 місяців

70%

Залишитися в поточному МТП

12%

Повернутися у місце свого походження

9%

Виїхати з поточного МТП, але залишитися в області

5%

Виїхати з поточного МТП та переїхати в іншу область

Причини переміщення (фактори вибору МТП)

Причини для обрання поточного МТП (% домогосподарств)

Велика кількість серед опитаних домогосподарств повідомила про декілька факторів, що вплинули на вибір нинішнього колективного центру. Цей показник відображає складність процесу прийняття рішень. Зокрема, 34% домогосподарств зазначили, що обрали МТП завдяки організації з боку держави, 32% керувались порадою друзів/родини, і 16% - через наявність місця в ньому.

Отримана допомога від держави

Загалом, 93% домогосподарств ВПО повідомили, що вони отримували якийсь вид державної допомоги. 97% домогосподарств повідомили, що хоча б одна людина із ДГ офіційно зареєстрована як ВПО. З 6% домогосподарств ВПО, які не отримали державну допомогу, переважна більшість відповіла, що не отримали допомогу незважаючи на подання запиту. Серед тих, хто отримав державну допомогу, три типи були найпоширенішими:

69%

Фінансова допомога

31%

Пенсія

22%

Продукти харчування

У домогосподарств ВПО запитали про їхні наміри на найближчі 12 місяців, за умови, що допомога буде надана. 70% повідомили про бажання залишитися у поточному колективному центрі, 12% – мають намір повернутися до своїх домів, 9% – бажують переїхати в межах поточної області, і 5% має намір виїхати до іншої області. Кількість домогосподарств, які мають намір залишитися в поточному МТП, був вищим порівняно з Тернопільською областю (65%), Київською областю (57%), та Львівською областю (49%). Відсоток ВПО, які мають намір повернутися, був значно нижчим ніж в інших областях: Тернопільській (27%), Івано-Франківській та Чернівецькій (28%), Львівській (29%) та Київській (33%).

Майбутні Наміри: залишитися в МТП

Серед 70% домогосподарств ВПО в Дніпропетровській області, що мають намір залишитися у своєму поточному колективному центрі (МТП), 61% вказали, що основна причина - це безпека, на другому місці - фінансові причини, включно з неможливістю платити оренду (41%), і третьою причиною для ДГ є наявність систем соціального захисту (про це зазначили 16%). Інші причини, що були названі ВПО – це небажання йти (звільнятися) з поточного місця роботи та брак соціальних зв'язків в інших регіонах (місцях).

Причини неповернення ДГ сьогодні (% ДГ)

Майбутні наміри: повернутись

Загалом, 12% ДГ повідомили, що мають намір повернутися до місця свого постійного проживання, але наразі не можуть це зробити з різних причин. Найбільшою перешкодою до повернення в Дніпропетровську область є – активна фаза конфлікту, про що зазначили 77% з тих домогосподарств, що мають намір повернутись. Наступними причинами були зазначені - пошкодження житла (54%) та фінансові фактори (15%). Інші причини включали: відсутність відчуття приналежності та брак базових засобів для існування.

Причини неповернення ДГ сьогодні (% ДГ)

Майбутні наміри: покинути МТП, але залишитися в області

Загалом, 9% ВПО повідомили, що мають намір покинути МТП, але залишитись в цій самій області, з них 70% ВПО повідомили, що не можуть покинути МТП з фінансових причин, і 60% потребують фінансової допомоги з орендою житла.

Причини неவிїзду сьогодні (% ДГ)

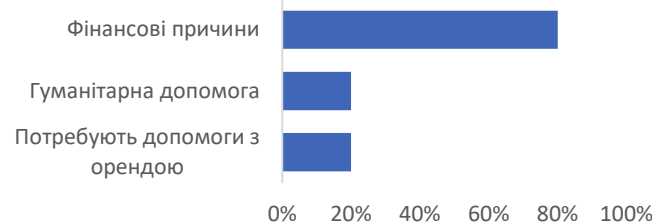

Майбутні наміри: покинути МТП, переїхати в іншу область

Загалом, 5% ВПО повідомили, що мають намір переїхати в іншу область, з них 80% ВПО повідомили, що не можуть покинути МТП з фінансових причин, і 20% через можливість втрати гуманітарної допомоги в подальшому та через потребу у допомозі з орендою житла.

Причини неவிїзду сьогодні (% ДГ)

Необхідні умови для виїзду з МТП

Усі ВПО були опитані щодо необхідних умов, для добровільного покидання МТП. 67% опитаних відповіли, що не переїдуть незалежно від запропонованої допомоги. Однак, 25% домогосподарств ВПО вказали про готовність переїхати, якщо отримають багатоцільову фінансову допомогу, 14% - за умови отримання допомоги з оренди житла на термін від 6 до 12 місяців, 10% - якщо буде надана допомога з транспортування, 6% - за умови отримання засобів для існування (заробітку) та 5% - за умови надання допомоги з відновлення житла. У середньому домогосподарства висловлювали готовність переїхати протягом 2 місяців, якщо їхні умови були виконані, хоча цей показник варіювався від 1 до 12 місяців залежно від МТП. У таблиці нижче представлені найбільш затребувані умови для переїзду:

1. Багатоцільова фінансова допомога	25%
2. Готівка для оренди на період від 6 до 12 місяців	14%
3. Транспортна допомога з переїздом	10%
4. Забезпечення засобами до існування, заробіток	6%
5. Допомога з відбудови житла	5%

Проблеми з поточним МТП

Серед опитаних домогосподарств ВПО, 70% повідомили, що вони не мають жодних проблем стосовно МТП в якому проживають, однак решта 30% зіткнулися з проблемами. Менший відсоток ДГ ВПО повідомив про проблеми в Дніпропетровській області ніж в інших областях. Наприклад в Львівській області - 57%, і в Хмельницькій області - 46%, та Закарпатській області - 41%. Найбільш поширеною проблемою в опитаних МТП у Дніпропетровській області є стягнення орендної плати (9%), недостатнє опалення (6%), проблеми з водопостачанням, гігієною та санітарією (6%), Нестача зон для відпочинку (5%), збої в наданні гуманітарної допомоги (4%). У таблиці нижче наведені основні проблеми, про які повідомляють ВПО в Дніпропетровській області.

1. Стягнення плати за проживання	9%
2. Недостатнє опалення	6%
3. Проблеми з водопостачанням, гігієною та санітарією	6%
4. Нестача зон для відпочинку	5%
5. Збої в наданні гуманітарної допомоги	4%

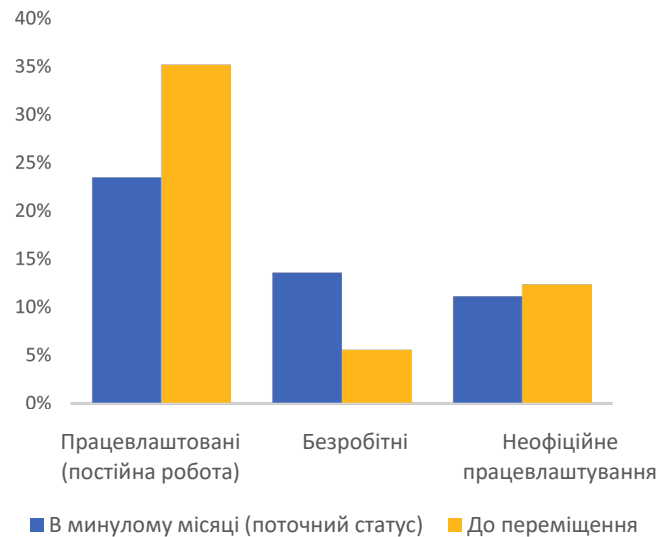

Можливості для заробітку

38% ВПО повідомили, що їхня трудова діяльність була зупинена через переміщення. Цей відсоток найвищий для тих, хто раніше проживав у Миколаївській (100%) та Харківській областях (75%). Нижчий показник - 8% ВПО повідомили, що їхня трудова діяльність була зупинена через фізичне пошкодження бізнесу, цей показник найвищий серед тих, хто раніше працював у Миколаївській (100%) та Луганській областях (23%). 46% ДГ ВПО повідомили, що не вірять у можливість повернутися до своєї трудової діяльності після наступного переїзду, з них 33% вважають, що могли б повернутись до трудової діяльності, 6% вважають це частково можливим, а 14% вагаються. З 46% тих, хто вважав, що вони не можуть повернутися до трудової діяльності, 22% повідомили, що причиною цьому є високий рівень безробіття в місці їхнього походження (попереднього проживання), 20% зазначили втрату фізичного капіталу (приміщення та інструментів).

На індивідуальному рівні ВПО (віком від 18 років) повідомили про вищі показники безробіття (14%) порівняно з тим, що було раніше до переміщення (6%), а також нижчі поточні показники постійної трудової зайнятості (23% проти 35%).

Статус працевлаштування осіб до переміщення та поточний (% осіб, 18+)

Прихисток

Загалом більшість ДГ ВПО раніше проживали у власному будинку або квартирі (81%), 4% - в орендованому будинку чи квартирі, 14% - у друзів чи родичів, і 1% - в інших умовах.

86%

Будинок або квартира (у власності)

8%

Будинок або квартира (в оренді)

1%

Інше

5%

З друзями чи родиною

75% ДГ ВПО, які раніше проживали у власному або орендованому будинку/квартирі, повідомили, що їхнє житло було пошкоджено. 33% ДГ повідомили, що мають намір найняти підрядника для ремонтних робіт, 18% планують проводити ремонтні роботи самостійно, а 25% не мають наміру ремонтувати своє житло (інші 25% повідомили, що їхній будинок не постраждав).

Статус будинку/квартири в місці проживання(до переселення)(% ДГ)

- Житло не було пошкоджено
- Житло пошкоджено, не буду ремонтувати
- Житло пошкоджено, найму підрядника для ремонту
- Житло пошкоджено, буду ремонтувати самостійно

32% ДГ ВПО, які не мають наміру ремонтувати пошкоджений будинок повідомили, що не мають плану щодо житла на майбутнє. Майже всі (92%) ВПО, які мають намір відремонтувати своє житло планують фінансувати ремонт за рахунок фінансової допомоги, яку вони сподіваються отримати від держави чи гуманітарного сектору.

Соціальне Згуртування

93% ДГ ВПО повідомили, що не стикалися з жодним видом дискримінації з боку приймаючої громади. Серед тих, хто зазнав дискримінації, найчастіше повідомлялося про словесну образу (про це повідомили 75% тих, хто зазнав дискримінації), 13% повідомили про відмову у наданні послуг, і ще 13% повідомило про фізичні погрози. 40% ДГ ВПО думають, що їм буде дуже легко або легко інтегруватися до їхньої приймаючої громади, 33% вважають, що це буде складно або дуже важко, і 26% відповіли нейтрально. Загалом, 17% ДГ ВПО повідомили, що соціокультурні відмінності вплинули на їхню можливість працевлаштування.

Доступ до інформації

Найвищий відсоток ДГ ВПО повідомили, що вони дізнаються інформацію про допомогу у вирішенні проблем переміщення через соціальні медіа (58%), від менеджерів МТП (41%) та соціальні зв'язки в поточному МТП (41%). 72% повідомили, що не було такої інформації, яку вони потребували, але не змогли отримати. Однак, 28% повідомило про нестачу інформації. Найбільше потребують інформації про фінансову допомогу на оплату та ремонт житла (14%), доступ до державної допомоги в майбутньому (11%), також про інформацію щодо юридичної підтримки (8%).

Для отримання додаткової інформації про оцінку або додаткові деталі про методологію, будь ласка, зв'яжіться з Веронікою Костареллі за адресою vcostarelli@iom.int

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Оцінка здійснюється завдяки щедрій підтримці, наданій Бюро гуманітарної допомоги (ВНА).

